

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

**МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИКО-
ФАРМАЦЕВТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

**Циклова комісія професійної та практичної підготовки відділення
«Фармація»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з
навчальної роботи
Наталія БРАГАР
26 серпня 2024 року

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з дисципліни «Латинська мова»

Спеціальність **226 «Фармація, промислова фармація»**

Освітньо-професійний ступінь «фаховий молодший бакалавр»

Термін підготовки 2 роки 10 місяців

Загальна кількість годин - 90

з них: практичні - 60 годин,

самостійна робота – 30 годин.

Залік (семестр)- VI

Програма складена відповідно до
навчальної програма дисципліни,
ОПП «Фармація» 2024 р.

Схвалена на засіданні ЦМК,

Протокол № 1 від « 22 » серпня 2024р.

Голова ЦМК *Р. А. В. Сірик*

Запоріжжя, 2024

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робочу навчальну програму з дисципліни “Латинська мова” складено для медичних закладів вищої освіти та ЗФПО за спеціальністю 226 «Фармація, промислова фармація», відповідно до складових ОПП «Фармація», затвердженої Педагогічною радою Медичного фахового коледжу ЗДМФУ у 2024 році.

Головною метою вивчення дисципліни “Латинська мова” в медичних навчальних закладах I—II рівнів акредитації із спеціальності “Фармація” є підготовка майбутніх фахівців до розуміння сучасної медичної і фармацевтичної термінології, орієнтування в численній кількості фармацевтичних та медичних термінів, утворених з латинських та грецьких слів розуміння їх і правильного використання. Для цього студенти мають оволодіти загальними принципами побудови цих термінів.

Викладання латинської мови повинно бути тісно інтегровано із навчальними дисциплінами професійної підготовки, зокрема з такими, як технологія ліків, фармакологія, фармакогнозія, хімія тощо.

У процесі навчання слід звертати увагу не лише на професійне значення латинської мови, а й на загальнокультурне. Для цього на кожному занятті бажано проводити аналогію з українською мовою, читати латиські афоризми, прислів'я, запам'ятовувати їх.

Після вивчення навчальної дисципліни ***студенти повинні знати:***

- латинський алфавіт;
- правила читання букв і буквосполучень;
- основи граматики, необхідні для опанування фармацевтичною термінологією;
- 600—700 слів (з розрахунку 20—30 слів на кожному занятті), що складають фармацевтичні терміни;
- граматичну структуру латинської частини рецепта;
- рецептурні вирази та спеціальні формулювання, що є в рецептах;
- до 30 афоризмів.

Студенти повинні вміти:

- читати й правильно писати фармацевтичні терміни, виписувати латинську частину рецепта;
- перекладати з української мови латинською та з латинської українською фармацевтичні терміни, рецепти (зі скороченнями і без скорочень);
- розпізнавати в складі назв лікарських засобів терміноелементи і пояснювати їх значення;
- користуватися сучасною латинською фармацевтичною

термінологією.

Студенти мають бути поінформовані про:

- історію розвитку латинської мови, її роль у світовій культурі та сучасній фармацевтичній термінології;
- історію рецепта та його значення як медичного, юридичного та господарського документа.

**Компетенції, які забезпечуються навчальною дисципліною
«Латинська мова»**

Компетенція
ЗК 1. - Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК 4. - Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 6. - Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.
ПРН 6. -Знання класифікації та номенклатури лікарських засобів, розуміння механізму їх дії, фармакодинаміки, показання, протипоказання, побічної дії. ПРН 7. - Знання класифікації ЛР та ЛРС за хімічним складом біологічно активних речовин та загальних правил заготівлі ЛРС. ПРН 15. -Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності. ПРН 16. - Уміння демонструвати письмову та усну комунікації державною мовою. ПРН 22. - Уміти використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, працювати в комп'ютерних мережах та створювати бази даних і використовувати Інтернет-ресурси.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

навчальної дисципліни «Латинська мова»

Назви розділів і тем	Всього годин	Кількість годин за видами занять			
		З викладачем			с/р, інд/р
		Всього	Лекцій	П/з	
Всього:	90	60		60	30
Тема 1. Вступ. Латинський алфавіт	4	4		4	
Тема 2. Довгий і короткий голосний . Наголос	2	2		2	
Тема 3. Дієслово.	2	2		2	
Тема 4. Дієслово.	8	4		4	4
Тема 5. Іменник. Іменники I відміни.	6	2		2	6
Тема 6. Рецепт. Структура і форма. Латинська частина рецепта.	8	4		4	4
Тема 7. Рецепт .	4	4		4	
Тема 8. Іменники II відміни чоловічого роду	6	2		2	4
Тема 9. Іменники II відміни середнього роду	2	2		2	
Тема 10. Прикметник. Прикметники I групи	6	2		2	4
Тема 11. Узгодження прикметників з іменниками	8	4		4	4
Тема 12. Фармакологічна номенклатура	4	4		4	
Тема 13. Хімічна номенклатура .	4	4		4	
Тема 14. Іменники III відміни чоловічого роду	6	2		2	4
Тема 15. Іменники III відміни жіночого роду	6	2		2	4
Тема 16. Іменники III відміни середнього роду .	6	2		2	4
Тема 17. Прикметники II групи .	2	2		2	

Тема 18. Прикметники II групи .	8	4		4	4
Тема 19. Іменники IV – V відмін .	6	2		2	4
Тема 20. Ступені порівняння прикметників	2	2		2	
Тема 21. Прислівник . Ступені порівняння прислівників .	2	2		2	
Тема 22. Числівники і займенники	2			2	2
Тема 23. Диференційований залік .	2	2		2	

ЗМІСТ

Тема 1. Вступ. Латинський алфавіт .

Практичне заняття: 4 год.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ – 1 п

- 1 Латинська мова - мова медицини .
- 2 Латинський алфавіт
- 3.Класифікація звуків (голосні, приголосні, дифтонги), їх вимова .
4. Буквосполучення : *ngu, qu, su, ti*. Диграфи: *ch, th, ph, rh*, їх вимова. Грецькі слова і корені з диграфами.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна

Шевченко Є.М. Латинська мова і основи медичної термінології: навчальний посібник. 11-е вид. К.: Медицина. 2021. 240 с.

Латинська мова і основи медичної термінології : Підручник для вищих мед. навч. закладів I –II рівня акрид. / М. М. Закалюжний, А. В. Янков , В. В. Чолач. Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. 276 с.

Додаткова література

Беляєва О.М., Сологор І.М. Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології: навч. посібник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2015.

Прокопчук Є.С., Процюк І.Є. Латинська мова: навчальний посібник. 2017. 224 с.

Тема 2. Довгий і короткий голосний. Наголос.

Практичне заняття: 2 год.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ – 2 п

1. Склад слова. Поділ слів на склади. Довжина передостаннього складу в латинських словах.
2. Наголос.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна

Шевченко Є. М. Латинська мова і основи медичної термінології: навчальний посібник. 11-е вид. К.: Медицина. 2021. 240 с.

Латинська мова і основи медичної термінології : Підручник для вищих мед. навч. закладів I –II рівня акрид. / М. М. Закалюжний, А. В. Янков , В. В. Чолач. Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. 276 с.

Додаткова література

Беляєва О.М., Сологор І.М. Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології: навч. посібник. К.: ВСВ “Медицина”, 2015.

Прокопчук Є.С., Процюк І. Є. Латинська мова: навчальний посібник. 2017. 224 с.

Тема 3. Дієслово.

Практичне заняття: 2 год.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ – 3 п

1. Граматичні категорії дієслова: час, особа, стан, спосіб. Інфінітив. Визначення основи теперішнього часу дієслова. Чотири дієвідміни, їх визначення. Словникова форма дієслова.

2. Наказовий спосіб. Утворення наказового способу однини та множини. Дієслівні форми наказового способу, що застосовуються в рецептурі.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна

Шевченко Є.М. Латинська мова і основи медичної термінології: навчальний посібник. 11-е вид. К.: Медицина. 2021. 240 с.

Латинська мова і основи медичної термінології : Підручник для вищих мед. навч. закладів I –II рівня акрид. / М. М. Закалюжний, А. В. Янков , В. В. Чолач. Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. 276 с.

Додаткова література

Беляєва О.М., Сологор І.М. Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології: навч. посібник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2015.

Прокопчук Є.С., Процюк І.Є. Латинська мова: навчальний посібник. 2017. 224 с.

Тема 4. Дієслово.

Практичне заняття: 4 год.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ – 4 п

1. Дійсний спосіб теперішнього часу активного і пасивного станів .
2. Утворення форм 3-ї особи однини та множини пасивного стану умовного способу і використання його замість наказового способу в рецептурних виразах.
3. Дієслово “*fio, fiēri*” (форми 3-ї особи однини та множини умовного способу) та вживання його в рецептурних виразах. .

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна

Шевченко Є.М. Латинська мова і основи медичної термінології: навчальний посібник. 11-е вид. К.: Медицина. 2021. 240 с.

Латинська мова і основи медичної термінології : Підручник для вищих мед. навч. закладів I –II рівня акрид. / М. М. Закалюжний, А. В. Янков , В. В. Чолач. Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. 276 с.

Додаткова література

Беляєва О.М., Сологор І.М. Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології: навч. посібник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2015.

Прокопчук Є.С., Процюк І.Є. Латинська мова: навчальний посібник. 2017. 224 с.

Тема 5. Іменник. Іменники I відміни.

Практичне заняття: 2 год.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ – 5 п

1. Граматичні категорії іменників: рід, число, відмінок.
2. П'ять відмін іменників у латинській мові та їх визначення за закінченнями родового відмінку однини.
3. Словникова форма іменника.
4. Основа іменників.
5. I відміна іменників. Основні ознаки іменників першої відміни: рід, закінчення родового відмінку однини. Словникова форма. Винятки щодо роду іменників першої відміни. Відмінкові закінчення.

6. Неузгоджене означення, переклад українською мовою, вживання неузгодженого означення в назвах лікарських засобів (настоянок, екстрактів тощо).

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна

Шевченко Є.М. Латинська мова і основи медичної термінології: навчальний посібник. 11-е вид. К.: Медицина. 2021. 240 с.

Латинська мова і основи медичної термінології : Підручник для вищих мед. навч. закладів I –II рівня акрид. / М. М. Закалюжний, А. В. Янков , В. В. Чолач. Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. 276 с.

Додаткова література

Беляєва О.М., Сологор І.М. Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології: навч. посібник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2015.

Прокопчук Є.С., Процюк І.Є. Латинська мова: навчальний посібник. 2017. 224 с.

Тема 6. Рецепт. Структура і форма. Латинська частина рецепта .

Практичне заняття: 4 год.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ -6 п

1. Рецепт як документ. Структура й форма рецепта. Латинська частина рецепта. Структура рецептурного рядка. Традиційне написання назв препаратів у рецепті у родовому відмінку. Позначення кількості лікарських засобів у рецепті.

2. Додаткові надписи в рецепті.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна

Шевченко Є.М. Латинська мова і основи медичної термінології: навчальний посібник. 11-е вид. К.: Медицина. 2021. 240 с.

Латинська мова і основи медичної термінології : Підручник для вищих мед. навч. закладів I –II рівня акрид. / М. М. Закалюжний, А. В. Янков , В. В. Чолач. Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. 276 с.

Додаткова література

Беляєва О.М., Сологор І.М. Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології: навч. посібник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2015.

Прокопчук Є.С., Процюк І.Є. Латинська мова: навчальний посібник. 2017. 224 с.

Тема 7 . Рецепт.

Практичне заняття: 4 год.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ -7п

Читання та написання рецептів, їх переклад з української мови латинською та навпаки.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна

Шевченко Є.М. Латинська мова і основи медичної термінології: навчальний посібник. 11-е вид. К.: Медицина. 2021. 240 с.

Латинська мова і основи медичної термінології : Підручник для вищих мед. навч. закладів І –ІІ рівня акрид. / М. М. Закалюжний, А. В. Янков , В. В. Чолач. Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. 276 с.

Додаткова література

Беляєва О.М., Сологор І.М. Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології: навч. посібник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2015.

Прокопчук Є.С., Процюк І.Є. Латинська мова: навчальний посібник. 2017. 224 с.

Тема 8. Іменники II відміни чоловічого роду.

Практичне заняття : 2 год.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ – 8п

1. Іменники II відміни чоловічого роду, основна ознака .
2. Винятки щодо роду іменників II відміни.
3. Словникова форма. Основа іменників II відміни.
4. Відмінкові закінчення іменників II відміни.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна

Шевченко Є.М. Латинська мова і основи медичної термінології: навчальний посібник. 11-е вид. К.: Медицина. 2021. 240 с.

Латинська мова і основи медичної термінології : Підручник для вищих мед. навч. закладів I –II рівня акрид. / М. М. Закалюжний, А. В. Янков , В. В. Чолач. Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. 276 с.

Додаткова література

Беляєва О.М., Сологор І.М. Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології: навч. посібник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2015.

Прокопчук Є.С., Процюк І.Є. Латинська мова: навчальний посібник. 2017. 224 с.

Тема 9. Іменники II відміни середнього роду.

Практичне заняття: 2 год.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ – 9 п

1. Іменники II відміни середнього роду, основна ознака .
2. Особливості відмінювання іменників середнього роду II відміни.
3. Назви препаратів, іменників середнього роду II відміни латиською мовою, їх переклад українською мовою.
4. Вживання іменників II відміни у фармацевтичній термінології.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна

Шевченко Є.М. Латинська мова і основи медичної термінології: навчальний посібник. 11-е вид. К.: Медицина. 2021. 240 с.

Латинська мова і основи медичної термінології : Підручник для вищих мед. навч. закладів I –II рівня акрид. / М. М. Закалюжний, А. В. Янков , В. В. Чолач. Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. 276 с.

Додаткова література

Беляєва О.М., Сологор І.М. Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології: навч. посібник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2015.

Прокопчук Є.С., Процюк І.Є. Латинська мова: навчальний посібник. 2017. 224 с.

Тема 10 . Прикметник. Прикметники І групи.

Практичне заняття: 2 год.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ- 10п

1. Граматичні категорії прикметників: рід, число, відмінки.
2. Родові закінчення. Словникова форма.
3. Узгоджене означення.
4. Узгодження прикметників з іменниками. Алгоритм узгодження прикметників з іменниками.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна

Шевченко Є.М. Латинська мова і основи медичної термінології: навчальний посібник. 11-е вид. К.: Медицина. 2021. 240 с.

Латинська мова і основи медичної термінології : Підручник для вищих мед. навч. закладів І –ІІ рівня акрид. / М. М. Закалюжний, А. В. Янков , В. В. Чолач. Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. 276 с.

Додаткова література

Беляєва О.М., Сологор І.М. Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології: навч. посібник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2015.

Прокопчук Є.С., Процюк І.Є. Латинська мова: навчальний посібник. 2017. 224 с.

Тема 11. Узгодження прикметників І групи з іменниками .

Практичне заняття : 4 год.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 11 п

Узгодження прикметників з іменниками. Алгоритм узгодження прикметників з іменниками.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна

Шевченко Є.М. Латинська мова і основи медичної термінології: навчальний посібник. 11-е вид. К.: Медицина. 2021. 240 с.

Латинська мова і основи медичної термінології : Підручник для вищих мед. навч. закладів I –II рівня акрид. / М. М. Закалюжний, А. В. Янков , В. В. Чолач. Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. 276 с.

Додаткова література

Беляєва О.М., Сологор І.М. Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології: навч. посібник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2015.

Прокопчук Є.С., Процюк І.Є. Латинська мова: навчальний посібник. 2017. 224 с.

Тема 12 . Фармакологічна номенклатура

Практичне заняття : 4 год.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 12п

1. Номенклатура лікарських засобів.
2. Способи творення тривіальних (умовних) назв лікарських препаратів .
3. Особливості номенклатури вітамінів та полівітамінних комбінованих препаратів.
4. Назви гормональних та ферментних препаратів.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна

Шевченко Є.М. Латинська мова і основи медичної термінології: навчальний посібник. 11-е вид. К.: Медицина. 2021. 240 с.

Латинська мова і основи медичної термінології : Підручник для вищих мед. навч. закладів I –II рівня акрид. / М. М. Закалюжний, А. В. Янков , В. В. Чолач. Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. 276 с.

Додаткова література

Беляєва О.М., Сологор І.М. Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології: навч. посібник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2015.

Прокопчук Є.С., Процюк І.Є. Латинська мова: навчальний посібник. 2017. 224 с.

Тема 13. Хімічна номенклатура .

Практичне заняття : 4 год.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 13п

1. Найважливіші хімічні елементи в назвах лікарських засобів.
2. Назви кислот: неорганічних (оксигеновмісних і безоксигенових) та органічних.
3. Принципи утворення міжнародної латинської номенклатури оксидів, пероксидів, гідроксидів, закисів, складних ефірів.
4. Назви солей.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна

Шевченко Є.М. Латинська мова і основи медичної термінології: навчальний посібник. 11-е вид. К.: Медицина. 2021. 240 с.

Латинська мова і основи медичної термінології : Підручник для вищих мед. навч. закладів I –II рівня акрид. / М. М. Закалюжний, А. В. Янков , В. В. Чолач. Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. 276 с.

Додаткова література

Беляєва О.М., Сологор І.М. Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології: навч. посібник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2015.

Прокопчук Є.С., Процюк І.Є. Латинська мова: навчальний посібник. 2017. 224 с.

Тема 14. Іменники III відміни чоловічого роду.

Практичне заняття : 2 год.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ -14п

1. Іменники III відміни, основні ознаки : основа, словникова форма, типи відмінювання іменників III відміни.
2. Характерні закінчення іменників чоловічого роду III відміни.
3. Найважливіші винятки щодо роду іменників III відміни.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна

Шевченко Є.М. Латинська мова і основи медичної термінології: навчальний посібник. 11-е вид. К.: Медицина. 2021. 240 с.

Латинська мова і основи медичної термінології : Підручник для вищих мед. навч. закладів I –II рівня акрид. / М. М. Закалюжний, А. В. Янков , В. В. Чолач. Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. 276 с.

Додаткова література

Беляєва О.М., Сологор І.М. Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології: навч. посібник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2015.

Прокопчук Є.С., Процюк І.Є. Латинська мова: навчальний посібник. 2017. 224 с.

Тема 15. Іменники III відміни жіночого роду.

Практичне заняття : 2 год.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 15п

- 1 Характерні закінчення іменників жіночого роду III відміни.
- 2 Відмінювання іменників III відміни в називному, родовому, знахідному та орудному відмінках однини та множини.
3. Відмінювання іменників III відміни в називному, родовому, знахідному та орудному відмінках однини та множини.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна

Шевченко Є.М. Латинська мова і основи медичної термінології: навчальний посібник. 11-е вид. К.: Медицина. 2021. 240 с.

Латинська мова і основи медичної термінології : Підручник для вищих мед. навч. закладів I –II рівня акрид. / М. М. Закалюжний, А. В. Янков , В. В. Чолач. Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. 276 с.

Додаткова література

Беляєва О.М., Сологор І.М. Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології: навч. посібник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2015.

Прокопчук Є.С., Процюк І.Є. Латинська мова: навчальний посібник. 2017. 224 с.

Тема 16. Іменники III відміни середнього роду.

Практичне заняття : 2 год .

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 16п

1. Характерні закінчення іменників середнього роду III відміни.
 2. Відмінювання іменників III відміни в називному, родовому, знахідному та орудному відмінках однини та множини.
 3. Найважливіші винятки щодо роду іменників III відміни
- Найважливіші винятки щодо роду іменників III відміни.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна

Шевченко Є.М. Латинська мова і основи медичної термінології: навчальний посібник. 11-е вид. К.: Медицина. 2021. 240 с.

Латинська мова і основи медичної термінології : Підручник для вищих мед. навч. закладів I –II рівня акрид. / М. М. Закалюжний, А. В. Янков , В. В. Чолач. Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. 276 с.

Додаткова література

Беляєва О.М., Сологор І.М. Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології: навч. посібник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2015.

Прокопчук Є.С., Процюк І.Є. Латинська мова: навчальний посібник. 2017. 224 с.

Тема 17. Прикметники II групи.

Практичне заняття : 2 год.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 17 п

1. Родові закінчення прикметників II групи
2. Знаходження основи прикметників .
3. Узгодження прикметників II групи з іменниками I, II та III відмін.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна

Шевченко Є.М. Латинська мова і основи медичної термінології: навчальний посібник. 11-е вид. К.: Медицина. 2021. 240 с.

Латинська мова і основи медичної термінології : Підручник для вищих мед. навч. закладів I –II рівня акрид. / М. М. Закалюжний, А. В. Янков , В. В. Чолач. Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. 276 с.

Додаткова література

Беляєва О.М., Сологор І.М. Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології: навч. посібник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2015.

Прокопчук Є.С., Процюк І.Є. Латинська мова: навчальний посібник. 2017. 224 с.

Тема 18. Прикметники II групи.

Практичне заняття :4 год.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 18 п

Узгодження прикметників II групи з іменниками .

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна

Шевченко Є.М. Латинська мова і основи медичної термінології: навчальний посібник. 11-е вид. К.: Медицина. 2021. 240 с.

Латинська мова і основи медичної термінології : Підручник для вищих мед. навч. закладів I –II рівня акрид. / М. М. Закалюжний, А. В. Янков , В. В. Чолач. Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. 276 с.

Додаткова література

Беляєва О.М., Сологор І.М. Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології: навч. посібник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2015.

Прокопчук Є.С., Процюк І.Є. Латинська мова: навчальний посібник. 2017. 224 с.

Тема 19. Іменники IV та V відмін

Практичне заняття : 2 год.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 19 п

1. Основні ознаки іменників IV та V відмін, їх рід.
2. Словникова форма.
3. Відмінкові закінчення. Відмінювання в називному, родовому, знахідному та орудному відмінках однини та множини

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна

Шевченко Є.М. Латинська мова і основи медичної термінології: навчальний посібник. 11-е вид. К.: Медицина. 2021. 240 с.

Латинська мова і основи медичної термінології : Підручник для вищих мед. навч. закладів I –II рівня акрид. / М. М. Закалюжний, А. В. Янков , В. В. Чолач. Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. 276 с.

Додаткова література

Беляєва О.М., Сологор І.М. Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології: навч. посібник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2015.

Прокопчук Є.С., Процюк І.Є. Латинська мова: навчальний посібник. 2017. 224 с.

Тема 20. Ступені порівняння прикметників.

Практичне заняття : 2 год.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 20 п

1. Ступені порівняння прикметників. Три ступені порівняння прикметників у латинській мові.
2. Утворення вищого і найвищого ступенів порівняння прикметників.
3. Закінчення прикметників вищого і найвищого ступенів порівняння в родовому відмінку однини та множини.
4. Вживання ступенів порівняння прикметників у фармацевтичній термінології
5. Ступені порівняння прикметників, утворені від різних основ.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна

Шевченко Є.М. Латинська мова і основи медичної термінології: навчальний посібник. 11-е вид. К.: Медицина. 2021. 240 с.

Латинська мова і основи медичної термінології : Підручник для вищих мед. навч. закладів I –II рівня акрид. / М. М. Закалюжний, А. В. Янков , В. В. Чолач. Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. 276 с.

Додаткова література

Беляєва О.М., Сологор І.М. Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології: навч. посібник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2015.

Прокопчук Є.С., Процюк І.Є. Латинська мова: навчальний посібник. 2017. 224 с.

Тема 21. Прислівник . Ступені порівняння прислівників.

Практичне заняття : 2 год.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 21п

- 1 Прислівник . Ступені порівняння прислівників
2. Утворення вищого і найвищого ступенів порівняння .
3. Прислівники statim , cito, ana , quantum satis .

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна

Шевченко Є.М. Латинська мова і основи медичної термінології: навчальний посібник. 11-е вид. К.: Медицина. 2021. 240 с.

Латинська мова і основи медичної термінології : Підручник для вищих мед. навч. закладів I –II рівня акрид. / М. М. Закалюжний, А. В. Янков , В. В. Чолач. Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. 276 с.

Додаткова література

Беляєва О.М., Сологор І.М. Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології: навч. посібник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2015.

Прокопчук Є.С., Процюк І.Є. Латинська мова: навчальний посібник. 2017. 224 с.

Тема 23. Диференційований залік .

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна

Шевченко Є.М. Латинська мова і основи медичної термінології: навчальний посібник. 11-е вид. К.: Медицина. 2021. 240 с.

Латинська мова і основи медичної термінології : Підручник для вищих мед. навч. закладів I –II рівня акрид. / М. М. Закалюжний, А. В. Янков , В. В. Чолач. Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. 276 с.

Додаткова література

Беляєва О.М., Сологор І.М. Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології: навч. посібник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2015.

Прокопчук Є.С., Процюк І.Є. Латинська мова: навчальний посібник. 2017. 224 с.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Дієслово.
2. Іменники першої відміни.
3. Рецепт.
4. Іменники II відміни чоловічого роду.
5. Прикметники I групи.
6. Узгодження прикметників з іменниками.
7. Іменники III відміни чоловічого роду.
8. Іменники III відміни жіночого роду.
9. Іменники III відміни середнього роду.
10. Прикметники II групи.
11. Іменники IV – V відмін.
12. Числівники і займенники.

ПОТОЧНИЙ І ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Поточний контроль – здійснюється під час практичних занять, а також шляхом відпрацювання заборгованостей і незадовільних оцінок, проведення індивідуальних консультацій.

Підсумковий контроль – залік .

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

1. Оцінка **"відмінно"** виставляється , якщо студент:

- глибоко, ґрунтовно, всебічно та систематизовано засвоїв весь програмний матеріал,
- вичерпно , послідовно , грамотно та логічно його викладає,
- правильно обґрунтовує прийняті рішення , має різнобічні навички, прийоми, виконання практичних робіт, виявляє вміння самостійно узагальнювати та викладати матеріал, не допускаючи помилок,
- видозмінення завдання не викликає у нього складності,

2. Оцінка **"добре"** виставляється, якщо студент:

- твердо знає програмний матеріал,
- грамотно і по суті викладає його, не допускає суттєвих неточностей у відповіді на питання,
- може правильно застосувати теоретичні положення і володіє необхідними навичками при виконанні практичних завдань на рівні аналогічного відтворення.

3. Оцінка **"задовільно"** виставляється, якщо студент:

- засвоїв тільки основний матеріал на рівні репродуктивного відтворення, але не знає окремих деталей,
- припускається неточностей,
- недостатньо вірних формулювань,
- порушує послідовність у викладі матеріалу,
- відчуває труднощі під час виконання практичних завдань.

4. Оцінка **"незадовільно"** виставляється, якщо студент:

- не знає значної частини програмного матеріалу,
- допускає суттєві помилки,
- з великим труднощами виконує практичні роботи на рівні нижче репродуктивного відтворення.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ЗАЛІКУ

1. Латинський алфавіт.
2. Правила вимови голосних, приголосних і дифтонгів.
3. Правила вимови буквосполучень.
4. Правила постановки наголосу в латинських словах.
5. Рецептурні вирази з дієсловами та вживання їх у рецептах.
6. Іменники I відміни, ознаки, словникова форма, визначення основи, винятки щодо роду іменників I відміни.
7. Неузгоджене означення та його вживання у фармацевтичних термінах.
8. Правила прописування латинської частини рецепта.
9. Іменники II відміни, ознаки, словникова форма, визначення основи, винятки щодо роду іменників II відміни.
10. Назви лікарських засобів, хімічних елементів, оксидів на — *um*; переклад їх українською мовою.
11. Прикметники першої групи, їх ознаки, родові закінчення, узгодження з іменниками; вживання в назвах кислот, складних фармацевтичних термінах.
12. Іменники III відміни, ознаки родів, словникова форма, визначення основи,
13. Слова грецького походження, іменників III відміни (типу *dosis*, *rhizoma*), вживання їх у фармацевтичних термінах.
14. Прикметники II групи, родові закінчення, узгодження з іменниками, вживання у фармацевтичних термінах.
15. Іменники IV та V відмін, ознаки, словникова форма, прописування зборів у рецептах.
16. Вищий та найвищий ступені порівняння прикметників, родовий відмінок, узгодження з іменниками, вживання у фармацевтичних термінах.
17. Числівники, числівники-префікси, вживання їх у хімічній і фармацевтичній термінології.
18. Прийменники, основні прийменники, що вживаються в рецептурі; знахідний та орудний відмінки однини і множини іменників та прикметників.
19. Основні прислівники, що вживаються в рецептах.
20. Рецептурні вирази з займенниками та сполучниками.

ЛІТЕРАТУРА

Навчальна

Шевченко Є.М. Латинська мова і основи медичної термінології: навчальний посібник. 11-е вид. К.: Медицина. 2021. 240 с.

Латинська мова і основи медичної термінології : Підручник для вищих мед. навч. закладів I –II рівня акрид. / М. М. Закалюжний, А. В. Янков , В. В. Чолач. Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. 276 с.

Додаткова література

Беляєва О.М., Сологор І.М. Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології: навч. посібник. К.: ВСВ “Медицина”, 2015.

Прокопчук Є.С., Процюк І.Є. Латинська мова: навчальний посібник. 2017. 224 с.

« Латинська мова »
Міждисциплінарна інтеграція

Дисципліна	знати	вміти
Попередні Українська мова	Фонетика. Класифікація морфем. Морфологія. Частини мови.	Здійснювати поділ на склади. Наголошувати слова. Визначати граматичні категорії частин мови
Наступні Анатомія з основами фізіології; фармакологія; перша долікарська допомога; технологія ліків	Правила читання букв і буквосполучень; Правила утворення фармацевтичних (хімічних) термінів, назви лікарських препаратів, правила виписування латинської частини рецепта; рецептурні вирази та спеціальні формулювання, що є в рецептах правила вживання слів із прийменниками; правила узгодження прикметників з іменниками.	Утворювати фармацевтичні (хімічні) анатомічні терміни; правильно називати лікарські препарати; виписувати латинську частину рецепта; правильно вживати слова з прийменниками; узгоджувати прикметники з іменниками, перекладати з української мови латинською та з латинської українською фармацевтичні терміни, рецепти (зі скороченнями і без скорочень); розпізнавати в складі назв лікарських засобів (клінічних термінів) терміноелементи і пояснювати їх значення; користуватися сучасною латинською фармацевтичною термінологією
Внутрішньо-предметна <u>Фонетика</u> <u>Морфологія:</u> Прикметник.Ступені	<u>Фонетика</u> : правила прочитання букв та буквосполучень. Правила наголошування латинських слів. Правила узгодження прикметників з іменниками.	правильно читати букви та буквосполучення. Правильно наголошувати латинські слова. Узгоджувати прикметники з

порівняння прикметників. Рецепт: Прислівник. Ступені порівняння прислівників	Граматичні категорії іменника. Дієслівні вислови з 3-ю особою однини і множини пасивного стану умовного способу в рецепті. Правила узгодження прикметників з іменниками. Граматичні категорії іменника. Прикметники першої та другої груп: граматичні категорії, правила знаходження основи, ступені порівняння.	іменниками. Вживати форми 3-ї особи однини і множини пасивного стану умовного способу в рецепті Узгоджувати прикметники з іменниками. Розрізняти групи прикметників, знаходити основу, утворювати ступені порівняння.
--	---	--